

Forum for miljøkartlegging og -sanering

Årsmelding 2019

Fagtreff

Det er avholdt to fagtreff i 2019:

7. februar:

- Betongveilederen. Ny utgave av betongveilederen vil foreligge til fagtreffet, og vi går gjennom de viktigste endringene i denne. Endringene er et resultat av erfaringer vi har fått gjennom fagseminarene i høst, samt «siste nytt på fronten». En meget relevant rapport ble utgitt av Miljøstyrelsen i Danmark rett før jul – denne vil bli oppsummert. <https://mst.dk/service/publikationer/publikationsarkiv/2018/dec/udvaskning-fra-beton-og-tegl/>
- Farlig avfall-veiledningen. Veiledningsteksten er gått igjennom fra A til Å, så veilederen fremstår som helt ny. Tabellene er også gjennomgått og oppdatert, samt at det kommer et regneark som kan brukes til hjelp i mange sammenhenger.
- Nye miljøgifter som vi bør være opptatt av. Overlege og professor Bjørn Hilt fra St. Olavs hospital snakker om nanomaterialer og andre stoffer, som burde gi oss våkenetter.
- Miljøgifter i bygg og produksjon, toppen av «isfjellet?» Robert Vørøs, Arna Jordsortering
- Forbrenningsanlegg for avfall og farlig avfall – hvordan virker de, og hvordan driftes de? Med hovedvekt på avfall fra bygg og anlegg, samt farlig avfall. Ved Pål Bjørsvik, salgs- og markedssjef i Returkraft AS

18. september: Tema: Ombruksvurderinger av bygg

- BREEAM WST01: Hva ligger i dette kravet? Gjennomgang av veilederen for WST01 v/ Eirik Rudi Wærner, Multiconsult
- Byggenæringens Landsforening har utarbeidet en analyse av den sirkulære økonomien v/ Trine Dyrstad Pettersen, Byggevareindustriens forening
- Hva gjør Statsbygg med ombruk og hva er deres regjeringsoppdrag? v/ Elin Anita Hansen, Statsbygg
- Oppfølging av helse- og miljøfarlige stoffer på byggeplass, samt erfaringer med ombruk ved Ruseløkka skole v/ Bodil Motzke, Undervisningsbygg
- Erfaringer med ombruk av betonghulldekker v/ Oddvar Steinsholt, Veidekke
- Ombruk og sirkulær økonomi – en av Entra satsingsområder v/ Trond Simonsen, leder for teknologi og forretningsstøtte i Entra ASA
- Viktige funn fra utredningsoppdrag om «Forsvarlig ombruk» for DiBK v/ Resirgel
- Oppsummering av viktige erfaringer fra NGBCs studietur om sirkulære bygg til København v/ Eirik Wærner, Multiconsult
- Ombruksvurderinger av industribygg på Nye Fjellhamar skole: Ombrukskartlegging og idedugnad for nye bruksområder v/ Anita Spjøtvold (Norconsult) og Ann Kristin Almås (Østengen & Bergo AS landskapsarkitekter)
- Prosjektering for ombruk – framtidens måte å bygge på v/ Anne Sigrid Nordby, Asplan Viak
- Prosjektering med ombrukbarhet som premiss v/ Anne Katrine Birkeland, Multiconsult

Det siste fagtreffet var godt besøk, og vi fikk mange lovord for et meget interessant møte.

Forum for miljøkartlegging og -sanering

Postadresse: c/o Eirik Rudi Wærner
Poststed: Hjeltnes Consult as, Postboks 91 Manglerud, 0612 OSLO
E-post: eiw@hjeltnesconsult.no

Org. Nr: 995 391 422
Tlf: 9586 5272

Administrative saker

Styrets sammensetning

Eirik Wærner	Styreleder	Multiconsult AS	Oslo
Ørjan Jamtli	Styremedlem	Sintef MOLAB AS	Mo i Rana
Robert Vørøs	Styremedlem	Arna Jordsortering	Bergen
Øivind Spjøtvold	Styremedlem	COWI AS	Trondheim
Bergfinn Alund	Styremedlem	R3 Entreprenør	Tretten
Tollef Eliassen	Styremedlem	Veidekke	Oslo
Silje Marie Skogvold	Styremedlem	Multiconsult AS	Trondheim
Arve Staberg	Styremedlem	Retura IR	Levanger
Varamedlemmer:			
Kristian Mejlgaard Ulla	Vara	Norconsult AS	Stavanger
Joar Hovda	Vara	Fana Stein og gjenvinning	Bergen
Representant i NHP-nettverket			
Steinar Amlo		Norconsult AS	Bærum
Valgkomite			
Kristoffer Huslid	Medlem	Huslid consult	Nittedal
Torbjørn Haugo	Medlem	Norsk Saneringservice	Oslo
Beate Stormo	Medlem	Perpetuum	Tromsø

Styremøter

Det har vært avholdt 5 styremøter i løpet av året 25.2, 18.3, 27.5, 14.8 og 17.12: Alle bortsett fra det siste var på Skype. Andre avklaringer har vært gjort på epost.

Asbestforum

Den 11. februar opprettet vi et Asbestforum i foreningen, etter et initiativ fra Tom Eriksen (også kalt Mr Asbest). Følgende personer ble valgt:

Navn	Firma	fag repr	Distr
Tom Eriksen	Eriksen hms as	Opplæring/rådgiving	Hordaland
Bergfinn Alund	R3 Entreprenør	Utførende/ Forum for miljøkart.	Oppland
Steinar Amlo	Norconsult	Miljøkartlegging	Oslo
Inge Martin Hamre	Buskerud Fylke	Kartlegging	Buskerud
Tone Michelsen	ALS	laboratorier	Oslo
Trond Nygård Nilsen	Altibyg AS	Byggmester	Harstad

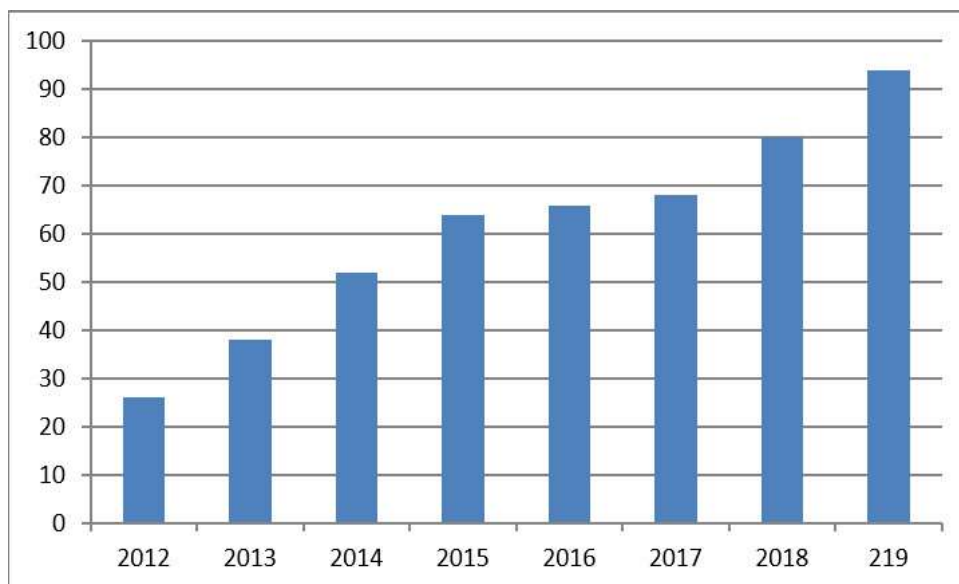
Asbestforumet har hatt flere møter i 2019

På alle møtene har Arbeidstilsynet vært deltakende og vi har diskutert saker som dekker flere områder.

Medlemstall

Ved årsmøtetidspunktet hadde vi totalt 94 medlemmer, herav 80 betalende medlemsbedrifter og 14 gratismedlemmer. Dette er en pen oppgang siden i fjor, og vi ser at flere firmaer melder seg inn «uoppfordret». Medlemsliste følger i vedlegg.

Vi har innført gratis medlemsavgift for offentlige forvaltningsetater (observatørstatus), men dette har ikke gitt den ønskede uttelling – potensialet burde være mye større. Men det begynner etter hvert å bli mange fylkesmenn som er medlem. I år vil det bli en færre, fordi Hordaland og Sogn og Fjordane fylkesmannsembeter er slått sammen til Vestland.

Figur 1 Medlemsutviklingen fra 2011.

Regnskap og økonomi

MOLAB ønsket ikke lenger å føre regnskapet, så vi måtte gjøre en vurdering av andre løsninger. Etter en grundig prosess endte vi opp med å gi oppdraget til Viewledger. Kristian Ulla har hatt det meste av kontakten med Viewledger når det gjelder regnskap, Eirik Wærner har hatt kontakten når det gjelder medlemsregisteret.

Forumet baserer hele sin virksomhet på kontingentmidlene.

Årets regnskap viser at det ble et underskudd på 57.000, som skyldes fakturaer fra 2018 som kom sent inn. I vedlegg til regnskapet er det redegjort for at 121.500 er kostnader som skulle vært ført på 2018, og at overskuddet for 2019 dermed skulle vært 64.500. (Overskuddet i 2018 skulle derfor vært 121.500 mindre, dvs 418.000). Egenkapitalen ved årsskiftet var nesten 500.000.

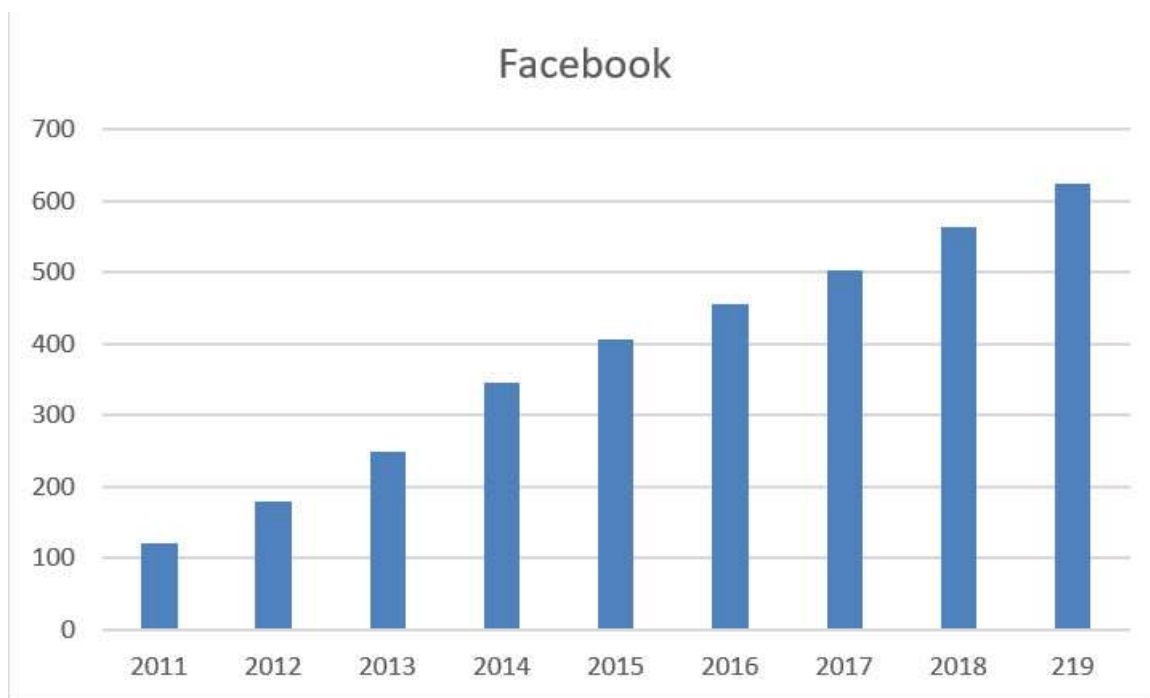
Det har i løpet av året blitt arbeidet med å lage en kontoplan, som vil gjøre at vi får bedre oversikt over økonomien, ved at utgifter og inntekter på f.eks. fagtreff føres på samme konto.

Internett

Kristian Ulla har fortsatt som vår WEB-redaktør, og gjort en hederlig jobb med å lage en bra nettside. URL er www.miljokartlegging.com eller www.miljokartlegging.no.

Facebook

Facebook-siden vår ”*Forum for miljøkartlegging og –sanering*” har blitt benyttet forholdsvis aktivt i året. I januar 2015 var det 346 som likte siden, i januar 2020 var det 623. De fleste følgerne er norske, men vi har også følgere fra Danmark, Island, Storbritannia, Indonesia, Filipinene, Serbia, Sverige og USA. I tillegg fikk vi etablert en diskusjonsgruppe «*Miljøkartlegging diskusjonsforum*», som har blitt et veldig bra sted for å diskutere og få innspill på problemstillinger. Denne gruppa hadde 127 «likere» i 2014, i januar 2019 er det 661!

Figur 2 Utviklingen i antall som liker Facebook-siden vår.

Nyhetsbrev

I løpet av året har vi sendt ut 6 nyhetsbrev, etter behov. Vi kommer med nyhetsbrev hver måned framover, hvis det er behov for det.

NHP-nettverket

Steinar Amlo representerer oss i NHP¹-sammenheng.

¹ NHP = Nasjonal Handlingsplan for bygg- og anleggsavfall

Fagsaker

Utlysning av prosjektmidler

SINTEF Molab søkte om midler til å undersøke om forskjellig prøvetakingsmetodikk gir forskjellig analyseresultat. Resultatet av undersøkelsen blir lagt fram på fagtreffet i februar 2020.

Betongveilederen

Miljødirektoratet oppdaterte faktaarket M14 høsten 2019, med bla. høyere verdi på Cr(VI). Planen var å oppdatere veilederen før fagtreffet i februar, men i skrivende stund er det uklart om vi rekker dette.

Cr(VI) i betong

Vi har fortsatt arbeidet med å samle inn analysedata for utførte betonganalyser. Vi har til nå fått inn i overkant av 200 analyser, men **vi vil gjerne ha enda flere**. Vi vet at det sitter folk der ute med mange analyser. Vi hadde opprinnelig laget et registreringsskjema for dette, men det viste seg uhensiktsmessig. Derfor ligger det en regneark-mal på hjemmesiden vår som kan brukes til å legge inn data. Da kan vi kopiere dataene rett inn i regnearket vårt.

Nye grenseverdier for når avfall blir farlig avfall

Prosjektet ble startet i 2016, da Hjeltnes Consult foreslo at vi skulle lage en oversikt over grenseverdier for farlig avfall basert på ECHA-databasen. I løpet av 2017 meldte NFFA sin interesse for å samarbeide med oss om dette, og resultatet ble framlagt på fagtreffet i februar 2017. Veiledningsmateriellet består av en veileder i tekstform, og et regneark-vedlegg (som er låst, og således blir mer å betrakt som tabeller). Tabellene er: Oversikt over H-setninger og beregningsregler, grenseverdier for organisk avfall, grenseverdier for uorganisk avfall, «avfallstabellen» som er Hjeltnes Consults gamle sjekkliste for miljøkartlegging (noe utvidet), og en oversikt over benyttede forkortelser. Veilederen ble oppdatert våren 2019, og nå er arbeidet med versjon 4 i gang. Planen er at denne blir en betalingsløsning, både for å gi de som ikke er medlem i Forumet eller NFFA tilgang, og for å finansiere arbeidet. Det er mange timer som er lagt ned i dette materialet.

Standardisert tekst for anskaffelser av miljøkartleggingstjenester

Vi ser stadig at det utlyses oppdrag om miljøkartlegging, hvor pris er eneste konkurransefaktor, eller hvor det er andre, rare tildelingskriterier. Vi så derfor behovet for å forsøke å hjelpe bestillerne i å lage bedre utlysninger. Et forslag til opplegg ble presentert på fagtreffet i februar 2017. Styret er nå i gang med å oppdatere denne, og planen er at vi skal gå bredt ut i fagpressen med det. Saken ligger på vår hjemmeside, samt på byggemiljo.no, under valget «Miljøriktige anskaffelser».

Byggavfallskonferansen 2019

På dette arrangementet hadde ikke Forum for miljøkartlegging sin egen bolk, slik det har vært de siste årene. Men likevel hadde «våre» folk hele 4 innlegg. Dette er svært nyttig for å få spredd kunnskapen til andre deler av næringen.

Reaksjoner på dårlige miljøkartlegginger og dårlige utlysninger.

Vi har forsøkt å følge opp flere slike saker, men med begrenset hell. Etter innspill fra Edwin Klok har styret arbeidet med et forslag til en prosjektskisse for å gjøre en undersøkelse av hvordan kvaliteten på miljøkartlegging og sanering er i distriktene, og denne saken vil bli fulgt opp av styret. Vi søkte arrangementskomiteen for Byggavfallskonferansen om midler, men vi nådde ikke opp i denne omgang. Prosjektet står stille pga finansierungsproblemer.

Fagsaker som Asbestforum har arbeidet med

Analysemetoder og tolkninger

Her har vi avdekket forskjellig tolkning og forståelse av funn hos lab. Dette arbeides det videre med for at vi skal oppnå en lik rapportering fra de forskjellige laboratoriene

Opplæring

Det er flere leverandører av opplæring i Norge. Alle har sine metoder og sitt program. Asbestforumet har oversendt til Arbeidstilsynet et forslag til opplæringsplan og innhold. Dette forslaget ligger til behandling i Direktoratet i disse dager.

Kartlegging

Asbestforumet er enige i at asbestkartlegging, i forbindelse med miljøkartlegging, er til dels dårlig. Noen er meget dyktige, andre igjen.....

Vi har også diskutert at risikovurdering bør være en del av slik kartlegging. Det arbeides videre med dette. Eriksen HMS har arrangert et asbestkartleggingskurs i desember 2019, som gikk over 4 dager. Tilbakemeldingen fra miljøkartleggere har vært meget god.

Eiendomsbesitters ansvar

Asbestforumet har fremlagt flere utfordringer ovenfor Arbeidstilsynet. En av disse er eiendomsbesitters ansvar for å iverksette kartlegging av bygg. Arbeidstilsynet har tatt dette til seg og har i 2019 iverksatt såkalte «postale tilsyn» ovenfor en del kommuner. Dette har resultert i at Arbeidstilsynet vil fortsette dette arbeidet og sette mer krav til eiendomsbesitter. Alle bygg med arbeidsplasser skal kartlegges for asbest og eventuell asbest forurensing. Det skal også gjennomføres en «kunnskap & kjennskaps»-opplæring for alle ansatte som kan komme i kontakt med asbest.

Byggherre ansvar

Litt som forrige sak. Men arbeidstilsynet er gjort oppmerksom på at man har lett for å skyve asbestansvaret over på entreprenør. Dette kan ikke fortsette og AT ønsker også at større byggherrer skal ha et kunnskapsgrunnlag for forståelse av ansvarsforhold

Asbestsanerings selskaper med tillatelse

Asbestforumet har fremlagt sin «bekymring» for at bransjen omfatter mange virksomheter som har sine egne tolkninger av lovverk. Vi mener at det er for mange useriøse foretak som p.t. har tillatelse til asbestarbeid. Resultat: Arbeidstilsynet har iverksatt, i første omgang, et Postalt Tilsyn til utvalgte virksomheter. Vi vil arbeide videre med dette. En sak som har vært oppe til behandling i forhold til dette er at forumet kan iverksette en form for kvalitetssikring og at medlemmer som har oppnådd slik kvalitetssikring skal kunne markedsføre seg med dette. Noen av medlemmene, Rådgivende, har da uttalt at man vil foretrekke virksomheter med asbestforumets «godkjenning» i anbudsrunder.

Tredjeparts kontroll

Asbestforumet har foreslått at ved «større» asbestarbeider bør man innføre et krav om tredjeparts kontroll. Dette har også Arbeidstilsynet vist interesse for. Man forstår at man vanskelig kan oppnå god kontroll på asbestarbeider ved at man skal kunne utføre egenkontroll av utførelse

Studietur

Asbestforumet arbeider med å sette opp en studietur til utlandet for å se hvordan andre land håndterer asbestproblematikk, i alle ledd. Dette kommer vi tilbake til.

Kommentar:

Det er tydelig at det er en interesse for asbestforumet. Vi vil allikevel arbeide videre med å løfte kvalitet i styremøter og rapportering i 2020 og videre. Arbeidsoppgaver må fordeles bedre.

Forum for miljøkartlegging og sanering har fått flere nye medlemmer via asbestforumet, uten at styret har oversikt på dette. Slik oversikt skal fremlegges.

Ordinære medlemmer:

Af Decom AS
Als Laboratory Group Norway AS
Anleggspartner 1 Midt Norge AS
Ar Miljøsikring AS
Arna Jordsortering AS
Asplan Viak AS
Buskerud Gjenvinning AS
Byggmester Kåre Knutsen
Containerexpressen AS
Cowi AS
Emblem Consult AS
En Entreprenør AS
Enerhaugen Bygg AS
Erase AS
Erichsen & Horgen AS
Eriksen Hms AS
Eurofins Environment Testing Norway AS
Fana Stein & Gjenvinning AS
Franzefoss Gjenvinning AS
Frontmaster AS
Fs Prosjekt Frode Skrindsrud
Fylkesnes AS
Golder Associates As (Norway)
Grensesprengerne AS
Horisont Miljøpark Iks
Hr Prosjekt AS
Huslid Consult AS
Hændy AS
Isoteks Miljø AS
Ivest Consult AS
Kokkersvold AS
Labforum Sa

Lofoten Avfallsselskap Iks
Miljøsanering AS
Miljø-Sanering AS
Miljøsaneringsutstyr Norge AS
Moby Entreprenør AS
Moldskred AS
Multibygge Consult AS
Multiconsult Norge AS
Mycoteam AS
Møre Miljøsanering AS
Niras Norge AS
Nomiko AS
Norconsult AS
Norsk Gjenvinning AS
Norsk Saneringservice AS
Nv-Miljø AS
Obos Prosjekt AS

Perpetuum Circuli AS
R3 Entreprenør AS
Ragn-Sells Miljøsanering AS
Rambøll Norge AS
Reco Bygg og Skadeteknikk AS
Retura Ir AS
Retura Sør-Trøndelag AS
Risa AS
Rivtec Miljøbygg AS
Sandvoll Entreprenør AS
Saneringsgruppen AS
Saneringsteknikk AS
Senja Avfall Næring AS
Sintef Molab AS
Skadealliansen Bergen AS
Snekkerbjørn AS
Sp-Maskin AS
Stangeland Maskin AS
Stena Recycling AS
Stiftelsen Miljømerking I Norge
Stiftelsen Norges Geotekniske Institutt
Stormbygg AS
Sweco Norge AS
Tore Løkke AS
Trønder-Plan AS
Veidekke Entreprenør AS
Vest Byggteteknikk AS
YM Consult AS
Østbø AS
Øst-Riv AS
Åf Engineering AS

Gratismedlemmer:

Bergen kommune, etat for byggesak og privateplaner, seksjon tilsyn
Bergen kommune/ tilsyn
Fredrikstad kommune
Fylkesmannen i Hordaland
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Fylkesmannen i Rogaland
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Kvinnherad Kommune
Fellesforbundet
Fellesforbundet
Harstad kommune
Fylkesmannen i Nordland
Skien brann- og feievesen
Oslo kommune v/Plan- og bygningsetaten